

Capella de la Mare de Déu de la Font de la Salut

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Pròxima a can Ginebreda, al paratge de la font de can Ginebreda.
Alçada: 354

Coordenades:

Latitud: 41.420193342349
Longitud: 1.863711476326
UTM Est (X): 405045
UTM Nord (Y): 4586027

Classificació

Número de fitxa 08091 - 256
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII
Autoria de l'element: Josep Font i Ginebreda (promotor)
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Estructuralment la capella està en bon estat, no obstant això, ha estat reconvertida en cobert agrícola. No presenta elements arquitectònics d'interès.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de protecció
Observacions protecció: BCIL / Immobile / 8372-I
Sòl de Protecció Especial (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Sòl de protecció Especial (P.E.I.N. de les Muntanyes de l'Ordal.

Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08090A009000450000ZK

Fitxes associades:

[Font de can Ginebreda](#)

[Forn de calç de can Ginebreda](#)

[Can Ginebreda](#)

[Festa de la Mare de Déu de la Salut](#)

[Barraca 22955](#)

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la fitxa: dl., 27/05/2024 - 12:37

Descripció

Edifici de planta rectangular amb coberta a doble vessant que havia estat construïda com a capella, malgrat que mai ha estat utilitzada en aquest sentit. Posteriorment reaprofitada com a cobert agrícola. Actualment tapiada.

Destaca el ràfec de la coberta i la porta amb funcions de garatge o cobert fet en època contemporània. A la façana principal, oberta orientada al mas de can Ginebreda, s'observa tapiat una porta amb llinda i brancals de pedra i un arc de descàrrega per sobre la llinda fet amb llosetes disposades a plec de llibre.

Les cantoneres de tota la capella són grans blocs de pedra repicats.

Història

Pròxim a can Ginebreda, hi ha la capella de la Mare de Déu de la Font de la Salut promoguda per Josep Font i Ginebreda. Carafí, al seu article de l'any 2022 al programa de Festa Major radiografia la capella. El 21 de setembre de 1724, dins el recinte de Sant Pere del Castell, que estava decorat amb elements barrocs com altars, motllures i guixeries, es va realitzar la solemne entronització de la imatge de la Mare de Déu de la Salut. Aquesta figura, una delicada talla de fusta de l'època barroca, originària de can Ginebreda, havia estat deixada per un francès allotjat a la masia. Amb el temps i després de negociacions amb el propietari Josep Font i Ginebreda, els rectors de la parròquia van traslladar la imatge primer a l'església del Castell. Com a mostra de la seva devoció, Josep Font i Ginebreda va construir una capella al costat de la font de la seva finca. Malgrat això, no s'hi va establir mai un culte oficial, ja que els rectors de la parròquia de Gelida van impedir-ho i van aconseguir traslladar la imatge a l'església del Castell. Des de llavors, la capella ha servit únicament com a magatzem per a les eines de camp i com a refugi.

Tant l'altar com la imatge serien destruïts l'any 1936. Actualment, es venera una rèplica en guix de la imatge original de la Mare de Déu de la Salut, i la seva festivitat se celebra el dilluns de Pasqua Florida. Fins a l'any 1971, la celebració va experimentar una disminució en la seva tradicional esplendor, durant la qual se solien repartir panets beneïts denominats "el pa i l'empenta" i es duia a terme la venda o subhasta de ventalls per part de l'Administració. Des del 1972, la festivitat va ser parcialment restaurada, restablint el

repartiment del "pa de la caritat" i la realització dels goigs, danses tradicionals i sardanes. La recuperació d'aquestes tradicions va ser liderada per l'equip de recerca, amb el suport econòmic de l'Ajuntament per cobrir el cost dels panets, una iniciativa que perdura fins avui.

En el seu article de l'any 2022 sobre temes del cor parroquial, tracta els Goigs de la Mare de Déu de la Salut de Gelida. D'aquesta peça en destaca que aquests es canten el dilluns de pasqua, evidenciant que les preocupacions per la salut han estat constants al llarg de la història, amb els fidels encomanant-se a la Mare de Déu en cerca de salut. Julià apunta que la música original dels goigs es va perdre i que va ser substituïda per una nova composició creada pel mestre Pere Vallribera. Aquesta nova música va ser interpretada per primera vegada el 4 d'abril de 1983 pel cor parroquial a l'església de Sant Pere de Gelida, sota la direcció de Pere Pallarès. A més, Julià remarca la segona estrofa del text, que reflecteix els mals més comuns de l'època, subratllant així la rellevància històrica i cultural dels goigs dins la comunitat.

Bibliografia

CARAFÍ, Enric (2004). "Patrimoni Arquitectònic de Gelida: Clarors i Ombres". *Programa Festa Major 2004*. pp. 86.

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

JULIÀ Joaquim (2022) El Cor Parroquial. Programa Festa Major 2022. pp. 138.

MOSEGUÍ, Jaume (2024). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Gelida. AJUNTAMENT DE GELIDA. 2024.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROVIRA, Ramon (1998). "Alguns cognoms de Gelida". Programa Festa Major 1998. pp.31-35.

Enllaços d'interès:

[Programa de Festa Major 2004](#)

[Programa de Festa Major 2022](#)

